

NRK

årsrapport



1997

01101001 01100011 00100000 01110011 01110101
01100010 00100000 01101010 01110101 01100100
01101001 01100011 01100101 00100000 01101100
01101001 01110011 00100000 01100101 01110011 01110100

9384.05481
exl

Norsk rikskringkasting
Årbok 1997, del 1

NRK årsrapport 1997

Omslag:

Fra lokalene til redaksjonen som laget NRKs omfattende internett-tjeneste under stortingsvalget 1997.

Morsesitatet er «Fremtid kan umulig komme, thi naar den kommer er den omme» som er en replikk fra skolemesteren i femte handling i Henrik Ibsens stykke «Brand» (1866).
Maskinkodesitatet er «Adhuc sub iudice lis est» som er latin og hentet fra Horats' verk om skaldkunst, «Ars Poetica». På godt norsk betyr det «Striden er ennå for dommeren».

Årsmeldingen 1997 er produsert av NRK, avdeling for informasjon og samfunnskontakt

Prosjektkoordinering: Anniken Stavik

Omslag - idé og design: Claire Arneberg og Steinar Q. Andersen

Layout og trykk: NRK Hustrykkeriet

NORSK RIKSKRINGKASTING
BIBLIOTEKET

1998

N12<101050919705



NRK
BIBLIOTEKET

30966

INNHALDSFORTEGNELSE

Styrets årsberetning	5
NRK AS Regnskap 1997	11
Resultatregnskap	13
Balanse	14
Kontantstrømanalyse	15
Noter til regnskapet	16
Revisjonsberetning for 1997	22
NRKs virksomhet 1997	23
Programmessige resultater	26
Målform	29
Sponsing	29
Allianser og samarbeid	30
Teknologiskiftet	31
Forretningsdrift	31
Organisasjonen	32

Styrets årsberetning

STYRETS ÅRSBERETNING

1997 har vært et meget aktivt og utfordrende år for Norsk rikskringkasting AS (NRK). Elektroniske medier og markedet har utviklet seg i et stadig raskere tempo, noe som stiller store krav til bedriftens omstillingsevne. Til tross for en skjerpet konkurransesituasjon har NRK også i 1997 befestet sin posisjon som landets ledende radio- og fjernsynsselskap, både når det gjelder programtilbud og publikumsoppslutning. NRKs radiokanaler har samlet fortsatt 60 prosent av all radiolytting i Norge. Når det gjelder fjernsynet, er det sammenlignet med internasjonale forhold et særtrekk at en lisens-finansiert TV-kanal som NRK1 er større enn noen av sine kommersielle konkurrenter. Etter etableringen av NRK2, har NRK Fjernsynet stort sett opprettholdt sin styrke med en samlet markedsandel på 43 prosent, mot 44 prosent i 1996.

Året var blant annet preget av videre utbygging av distriktskontorenes kombinerte radio- og fjernsynstilbud, helårsdrift av den nye fjernsynskanalen NRK2, opprustningen av Sámi Radio, og etableringen av den digitale radiokanalen Alltid Nyheter. Dette har gitt NRK en betydelig større variasjon i programmene og muligheten til å beholde sin posisjon og styrke i det norske medietilbudet til tross for den skjerpede konkurransen.

Da Stortinget i 1994 ba NRK utrede en ny fjernsynskanal som avlastningskanal, la NRKs ledelse i sin planlegging overfor Kulturdepartementet og Stortinget opp et økonomisk program for de to årene 1996 og 1997. Parallelt med fullføringen av utbyggingen av NRKs regionale fjernsyn, ble det lagt til grunn at den nye fjernsynskanalen NRK2 skulle komme igang i 1996 og i helårsdrift i 1997 uten at dette skulle gi grunnlag for økt lisens. Finansieringen skulle skje gjennom to tiltak. For det første skulle inntekten fra salgsgevinsten av NRKs analoge sendenett til det nye aksjeselskapet Norkring AS fordeles over to år. For det andre skulle en utvidelse av antall lisenser gi merinntekter.

Årets resultat

NRKs samlede inntekter i 1997 utgjorde 2 630 millioner. Av dette representerte kringkastingsavgiften 2 457 millioner. Kringkastingsavgiften har økt med totalt 114 millioner kroner fra 1996, som gir en inntektsvekst på 5 prosent. Avgiften på fargemottakere har alene økt med 40 kroner, som tilsvarer 3 prosent, fra 1455 kroner i 1996 til 1495 kroner i 1997. Til sammenligning har konsumprisindeksen økt med 2,3 prosent i 1997. Sort/hvitt-avgiften har stått uendret på 600 kroner.

Antall lisenser har økt med 40 600 abonnenter fra 1996 til 1,670 millioner abonnenter ved utgangen av 1997. Løpende kontrollvirksomhet og særskilte lisenskampanjer har bidratt til nettoveksten i abonnentallet. Økningen i antall abonnenter er i tråd med målsetningen, men veksten kom senere på året enn forutsatt. Antallet sort/hvitt-abonnenter var ved utgangen av året 8 300. Egen avgift for sort/hvitt-abonnenter faller bort i 1998.

Driftskostnadene var i 1997 2 823 millioner kroner, og netto finansinntekter 51 millioner kroner. Årets driftsunderskudd på 193 millioner kroner er en forbedring på 36 millioner kroner i forhold til 1996, da driftsunderskuddet var 229 millioner kroner. Årets resultat etter finansposter viser et underskudd på 142 millioner. 1997 må imidlertid sees i sammenheng med årsresultatet for 1996, som viste et overskudd på 74 millioner etter finansposter og ekstraordinære inntekter. Forutsetningen i budsjettet for 1997 var at de to siste årene samlet skulle vise et null-resultat. Økonomisk sett har dette virket slik at gevinsten ved salg av sendenettet til Norkring AS, som i 1996-regnskapet ble inntektsført som en ekstraordinær inntekt på 254 millioner kroner, har dekket underskuddet på 180 millioner i 1996 og 74 millioner av underskuddet i 1997. Styret forutsatte således at overskuddet i 1996 på 74 millioner skulle avsettes til å dekke et antatt underskudd i 1997.

Kostnadsnivået i 1997 er blitt høyere enn budsjettet, blant annet som følge av merverdiavgift på sponsorinntekter og uforutsatte krav om innbetaling av Gramo-avgift til plateartister. Samtidig er lisensinntektene i 1997 blitt lavere enn forventet fordi veksten i abonnenter kom senere enn antatt. Resultatet har ført til et forsterket effektiviseringskrav for 1998. Budsjettet for 1998 forutsetter at driftsinntekter og finansposter skal dekke ordinære driftskostnader, slik at resultatet viser balanse. Det fremlagte årsresultatet gir etter styrets mening en riktig fremstilling av virksomheten i 1997. Styret foreslår at årets underskudd på 142 millioner kroner dekkes fra fri egenkapital som beskrevet

ovenfor. NRKs egenkapital blir etter dette 1 475 millioner. Av dette utgjør aksjekapitalen 1 000 millioner kroner.

Konsern

Konsernets årsresultat viser et underskudd på 146 millioner kroner. Konsernet omfatter NRK og det heleide datterselskapet NRK Aktivum AS. NRK Aktivum ble stiftet 25. april 97 med den hensikt å utvikle forretningsmessig virksomhet med basis i morselskapets potensiale. NRK Aktivum er organisert med eget styre og med NRKs styre som generalforsamling. Forretningsvirksomhetens fremste mål er å skape et forsvarsverk for å sikre en levedyktig radio- og fjernsynsproduksjon inn i det neste årtusen.

Kommersiell utnyttelse av materiale fra NRKs arkiver og løpende produksjon skal skje etter markedsvilkår. Det betyr at NRK Aktivum skal betale morselskapet for alle program og rettigheter som utnyttes i forretningsøyemed. NRK vil således ikke tappes for verdier, men gis en mulighet til å generere ekstra inntekter for sine produksjoner. Da dette er momenter som kom noe i bakgrunnen ved den politiske behandlingen av NRKs mulighet for å drive forretningsmessig virksomhet i forbindelse med omdannelsen til aksjeselskap, har NRK våren 1998 lagt frem for Kulturdepartementet en forretningsplan for NRK Aktivum.

Konsernets underskudd fremkommer etter eliminerings av interngevinst ved salg av produkter fra NRK til datterselskapet.

I fjorårets konsernregnskap ble NRKs aksjepost på 60 prosent i Norkring AS behandlet som et datterselskap og konsolidert inn. Ifølge aksjonæravtalen skal NRKs eierandel reduseres til 9,9 prosent i 1999 ved overdragelse av aksjene til Telenor som i dag eier 40 prosent. Det skal ifølge avtalen ikke deles ut utbytte fra selskapet de første 5 årene. NRK mener derfor det er mest korrekt å behandle aksjeposten som en finansiell investering, og ikke konsolidere inn selskapet i konsernregnskapet.

Godtgjørelse

Godtgjørelse til styrets medlemmer utgjorde 610 000 kroner. Lønn og godtgjørelse til administrerende direktør/kringkastingssjef var 943 216 kroner. Revisors samlede godtgjørelse var 984 000 kroner fordelt på 696 120 kroner til revisjon og 287 880 kroner i konsulentonorar.

Personale

Ved utgangen av 1997 hadde NRK 3 370 ansatte omregnet til hele årsverk. NRK Aktivum hadde 11 fast ansatte. Arbeidet med å forbedre arbeidsmiljøet, øke motivasjonen og redusere sykefraværet for å legge grunnlaget for en effektivitetsøkning, er en kontinuerlig prosess i selskapet. Det er videre utarbeidet prinsipper for en frivillig avgangsordning som bygger på førtidspensjon og en sluttvederlagsordning. Tilbudene vil gjelde ut 1998 og er et ledd i arbeidet med å redusere personalkostnadene. NRKs virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Spesielle forhold

Tomtesalg

NRK inngikk i august en avtale med entreprenørselskapet PEAB om salg og utvikling av et 13,5 mål stort tomtområde sør for Suhms gate. Arealet er i dag dels bebygget med brakker for NRK2, dels nytt som parkeringsareale. Utviklingsplanen forutsetter omregulering av tomten fra offentlig formål til boligformål. Etter at avtalen med PEAB var inngått og prosjektering igangsatt, kom det frem at Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet v/Statsbygg ønsket å føre opp et nytt bygg for Menighetsfakultetet på en vesentlig del av det aktuelle tomtarealet. Statsbygg, som solgte tomten til NRK i 1995, varslet at de vil fremme eget reguleringsforslag, der det forutsettes opprettholdelse av regulering til offentlig formål.

Utfallet av reguleringssaken er av stor betydning for NRK. Inntekten ved salg og utvikling av tomtarealet sør for Suhms gate vil muliggjøre finansiering av en nødvendig utvidelse og forbedring av bygningsmassen på Marienlyst, blant annet med sikte på samlokalisering av Distrikts- og nyhetsdivisjonen samt oppføring av nye lokaler for programavdelinger som holder til i saneringsmodne brakker.

Sponsing

Forskrift om sponsing av 19. april 1991 ble opphevet og erstattet med regler i den nye fellesforskriften til Kringkastingloven av 28. februar 1997, har NRK i ettertid valgt å benytte seg av denne adgangen til ekstern finansiering, først og fremst av redaksjonelle og konkurransemessige hensyn, dvs. for å sikre dekning av store begivenheter innen sport og kultur. Innenfor det eksisterende regelverk og marked fører NRK en restriktiv og bevisst politikk, der sponsing i hovedsak begrenses til områdene sport og større kulturevenement. NRKs sponsorinntekter, på 26 millioner, ligger innenfor rammen på 1 prosent av bedriftens totale inntekter. Når det gjelder det medieomtalte kravet fra Oslo fylkes-skattekontor på moms på sponsorinntekter, er dette nå gjort opp fra NRKs side.

Eierskap

Samtlige aksjer i NRK eies av Staten. Generalforsamlingen er Kulturdepartementet ved Kulturministeren.

Fremtidige utfordringer

NRK vil, som forutsatt i vedtektene, gi generalforsamlingen en egen rapport om planene for 1999 sammen med forslaget om kringkastingslisensen for dette året.

Styret vil imidlertid som en del av beretningen for 1997, understreke den gode utgangsposisjon NRK har som medieselskap for årene fremover. Dette henger særlig sammen med NRKs kompetanse både som ledende programskaper, og som fremtidsrettet teknologibedrift. Samtidig er utfordringene fremover så store at det trengs et sett av særskilte og fremtidsrettede grep fra eierens side for å sikre at denne kompetansen kan utnyttes til beste for en samfunnsforpliktet norsk allmennkringkasting i årene som kommer.

Styret og kringkastingsledelsen har lagt opp til en handlingsplan som skal gi en forsvarlig økonomisk balanse mellom kostnader og inntekter i årene fremover innenfor dagens rammer for virksomheten. Dette er basert på en trygging av dagens kjernevirksomhet på programsiden og en jevn utvikling av lisensinntektene. Gjennomføringen av en slik handlingsplan vil stille store krav til bedriftens omstillingsevne.

Dette er imidlertid ikke nok til at NRK i fremtiden skal kunne løse sine oppgaver som allmennkringkaster. Styret vil her understreke noen utfordringer som alle er reist overfor Kulturdepartementet gjennom de første måneder av 1998. Det kommende teknologiskiftet og den nye digitale virkelighet som smelter mediene sammen, bringer en rekke nye og ressurssterke aktører i posisjon. NRKs fremtidige rolle avhenger av at vi kommer tidlig og sterkt med i den digitale verden. NRK er innstilt på å gå offensivt til verks og er allerede langt fremme på radiosiden og på utstyrssiden. Men NRKs muligheter til å være med i en kommende digital distribusjon av fjernsyn og radio avhenger av ekstra ressurser, særlig i overgangstiden med parallellsending i analog og digital teknologi. Dette er lagt frem i februar 1998 med en teknisk og økonomisk vurdering av digital distribusjon av fjernsyn og radio i Norge. Det er avgjørende for NRK at selskapets eiere avklarer sitt standpunkt til hvilken vei NRK skal gå.

NRKs posisjonering overfor den digitale utvikling er ikke bare et teknologisk spørsmål. Vel så viktig er utviklingen av NRKs programtilbud for å holde på lyttere og seere, og forbedre det programinnhold NRK skal levere for å være konkurransedyktig. Allerede i dag er en ytterligere utvidelse av NRKs sendeflate og bredde en sterk utfordring. Dette krever en styring av ressurser mot programsiden som dels kan skje ved ytterligere effektivisering, men som også vil være avhengig av utvidede økonomiske rammer. Det er i dette perspektiv NRK har bedt om avklaring av sin situasjon når det gjelder merverdiavgift og mer effektive systemer for å utvide lisensgrunnlaget.

NRK har vinteren 1998 også lagt frem for Kulturdepartementet et forslag om tilpasning av Kringkastingsloven og NRKs vedtekter for å dekke det behov NRK har for å drive forretningsvirksomhet på linje med sine konkurrenter i mediemarkedet. Den nye medievirkeligheten krever at NRK for å beskytte sine rettigheter og sin kjernevirksomhet, må kunne gå inn i kommersielt lønnsomme produkter og tjenester. All slik virksomhet skal organiseres utenom den lisensfinansierte programvirksomheten. Dette vil kunne gi NRK nødvendige merinntekter og fremfor alt styrke de rettigheter og kontrakter som er grunnlaget for programvirksomheten.

Betydningen av et styrket nordisk samarbeid mellom NRK og søsterinstitusjonene i Danmark, Finland og Sverige for å sikre allmennkringkasterne, er blitt stadig klarere. Det gjelder både teknologi og alliansebygging for å hindre kommersielle digitale monopoler og øke tilbudet fra allmennkringkasterne.

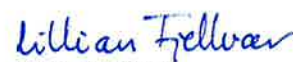
Et fortsatt offensivt og samfunnsgavnlig NRK vil kreve en spesiell bevakethet fra eiernes side. Det gjelder vilje til både å stille ressurser til rådighet for den teknologiske overgangen og til å gi institusjonen den nødvendige handlefrihet for å kunne posisjonere seg som allmennkringkaster i den stadig hardere konkurransen.

Oslo 27. mai 1998


Trygve Ramberg
styreleder


Vigdis Moe Skarstein
nestleder


Nils Tore Andersen


Lillian Fjellvær


Wenche Folberg


Geir Helljesen


Tove Karoline Knutsen


Odd Nordhaug


Elisabeth Wille


Einar Førde
administrerende direktør

NRK AS Regnskap 1997

RESULTATREGNSKAP 1997 (BELØP I 1 000)

KONSERN 1997		NOTER	NRK AS	
			1997	1996
DRIFTSINNETEKTER				
2 457 424	Kringkastingsavgift		2 457 424	2 343 106
178 380	Andre inntekter		172 730	175 882
2 635 804	SUM DRIFTSINNETEKTER		2 630 154	2 518 988
DRIFTSKOSTNADER				
1 233 068	Lønn, folketrygd og pensjonskostnader		1 230 627	1 178 385
312 948	Honorar og fremmedytelser		310 163	339 676
297 194	Sendertekniske kostnader		297 194	223 826
770 189	Andre driftskostnader		765 511	757 266
174 377	Avskrivninger	9	174 329	209 780
45 318	Tap på fordringer	3	45 204	39 267
2 833 094	SUM DRIFTSKOSTNADER		2 823 028	2 748 200
(197 290)	DRIFTSRESULTAT		(192 874)	(229 212)
FINANSIELLE INNETEKTER OG KOSTNADER				
55 255	Finansinntekter		55 032	43 232
3 837	Finanskostnader		3 815	3 950
51 418	NETTO FINANSPOSTER		51 217	39 282
(145 872)	RESULTAT FØR EKSTRAORDINÆRE POSTER		(141 657)	(189 930)
0	Gevinst avhendelse aksjer		0	9 980
0	Gevinst avhendelse sendernett		0	253 580
0	SUM EKSTRAORDINÆRE POSTER		0	263 560
(145 872)	RESULTAT FØR SKATT		(141 657)	73 630
(145 872)	ÅRETS RESULTAT		(141 657)	73 630
DISPONERINGER OG OVERFØRINGER				
	Fra/til fri egenkapital		(141 657)	73 630
	SUM DISPONERINGER OG OVERFØRINGER		(141 657)	73 630

BALANSE PR. 31.12.97 (BELØP I 1 000)

KONSERN			NRK AS	
31-12-97		NOTER	31-12-97	31.12.96
EIENDELER				
OMLØPSMIDLER				
281 327	Kasse, bank, postgiro	1	275 104	195 175
238 432	Kortsiktige plasseringer	2	238 432	365 697
1 831	Lån ansatte		1 831	2 326
170 492	Kundefordringer	3	168 088	165 592
64 840	Fordring på Norkring AS	4	64 840	34 840
98 144	Andre fordringer	5	97 667	68 166
100 349	Beholdninger	6	100 332	95 942
955 415	SUM OMLØPSMIDLER		946 294	927 738
ANLEGGSMIDLER				
208 601	Langsiktige plasseringer	7	208 301	6 690
0	Aksjer i datterselskap	8	10 000	201 600
30 132	Andre fordringer	5	31 442	24 809
228 720	Fordring på Norkring AS	4	228 720	313 560
15 835	Langsiktig lån ansatte		15 835	21 154
81 638	Anlegg under utførelse	9	81 638	173 038
433 356	Inventar, utstyr og transportmidler	9	433 100	376 373
476 245	Driftsbygninger og boliger	9	476 245	457 395
87 269	Tomter		87 269	87 269
1 561 796	SUM ANLEGGSMIDLER		1 572 550	1 661 888
2 517 211	TOTALE EIENDELER		2 518 844	2 589 626
GJELD OG EGENKAPITAL				
KORTSIKTIG GJELD				
116 255	Leverandørgjeld		115 704	91 845
227 666	Skyldige offentlige avgifter og feriepengar		227 172	216 355
478 701	Annen kortsiktig gjeld	10	477 217	446 512
822 622	SUM KORTSIKTIGE GJELD		820 093	754 712
LANGSIKTIG GJELD				
223 728	Pensjonsforpliktelser	11	223 675	218 181
223 728	SUM LANGSIKTIG GJELD		223 675	218 181
1 046 350	TOTAL GJELD		1 043 768	972 893
BUNDEN EGENKAPITAL				
1 000 000	Aksjekapital (1.000.000 á kr. 1.000,-)		1 000 000	1 000 000
200 000	Reservefond		200 000	200 000
1 200 000	SUM BUNDEN EGENKAPITAL		1 200 000	1 200 000
FRI EGENKAPITAL				
	Disposisjonsfond		275 076	343 103
270 861	Fri egenkapital		275 076	416 733
270 861	SUM FRI EGENKAPITAL		275 076	416 733
1 470 861	SUM EGENKAPITAL		1 475 076	1 616 733
2 517 211	TOTAL GJELD OG EGENKAPITAL		2 518 844	2 589 626

KONTANTSTRØMSANALYSE 1997 (BELØP I 1 000)

KONSERN		NRK AS	
1997		1997	1996
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:			
(145 872)	Resultat før skattekostand	(141 657)	73 630
(1 600)	Gevinst ved salg av anleggsmidler	(1 600)	(254 948)
	Gevinst ved salg av aksjer	0	(9 980)
450	Nedskrivning aksjer	0	0
174 377	Ordinære avskrivninger	174 329	209 780
(4 407)	Endringer i varelager	(4 390)	(24 410)
(4 900)	Endringer i kundefordringer	(2 496)	21 104
67 910	Endringer i kortsiktig gjeld	65 381	(31 558)
	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og		
(2 055)	inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	(2 108)	3 358
32 955	Endringer i andre fordringer	32 122	46 819
116 858	NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	119 581	33 795
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:			
1 901	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	1 901	801 368
(159 110)	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	(158 806)	(275 896)
0	Innbetalinger ved salg av aksjer i andre foretak	0	10 000
(762)	Utbetalinger ved kjøp av aksjer i andre foretak	(10 012)	(201 600)
0	Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	(348 400)
(157 971)	NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	(166 917)	(14 528)
(41 113)	Netto endringer i kontanter og kontantekvivalenter	(47 336)	19 267
560 872	Beholdninger av kontanter og kontantekvivalenter ved årets begynnelse	560 872	541 605
519 759	BEHOLDNINGER AV KONTANTER OG KONTANT-EKVIVALENTER VED PERIODENS SLUTT	513 536	560 872

TILLEGGSOPPLYSNINGER:

Kontanter og kontantekvivalenter består av kasse, bank, postgiro og kortsiktige plasseringer. Skattetrekkkonto utgjør kr. 38,2 millioner kroner. NRK har ingen kontantstrømmer knyttet til finansiering av egen virksomhet.

Noter til regnskapet for 1997

Generelt

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stilling for NRK AS og det heleide datterselskapet NRK Aktivum AS. NRK Aktivum ble stiftet 25. april 1997. I konsernregnskapet for 1996 ble NRKs eierandel i Norkring AS konsolidert inn som et datterselskap. Norkring ble stiftet av NRK og Telenor i 1996 med eierandeler på henholdsvis 60 prosent og 40 prosent av selskapets aksjer. I henhold til aksjonæravtalen skal NRKs eierandel reduseres til 9,9 prosent 1. juli 1999 og det skal ikke deles ut utbytte i de fem første årene etter stiftelsen av selskapet. Aksjeposten vurderes derfor som en finansiell plassering og selskapet konsolideres ikke i konsernregnskapet. Det konsernregnskapet som ble utarbeidet for 1996 er således ikke sammenlignbart og vises ikke i oppstillingen. Det vises til NRKs inngående balanse.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med aksjelovens vurderingsregler og utarbeidet i samsvar med norske regnskapsstandarter og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Omløpsmidler omfatter fordringer og beholdninger som inngår i den løpende drift og som forventes å forfalle/anvendes innen ett år. Omløpsmidlene er bokført til den laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Ved innkjøp av filmer og serier er hovedregelen at disse aktiveres ved kjøp og kostnadsføres når de vises. Ved egenproduksjon av programmer er hovedregelen at dette kostnadsføres løpende. Imidlertid blir kostnader ved større egenproduserte programmer aktivert, på linje med større forskuddsbetalte fremmedproduksjoner som har sendeflate kommende år eller senere.

Som anleggsmidler klassifiseres eiendeler som er av varig verdi. Et driftsmiddel aktiveres for avskrivning dersom det ansees å ha en levetid på over 3 år og har en kostpris på over kr. 200 000. Det aktiveres også mindre anskaffelser når disse inngår i et større prosjekt med samlet kostpris på over kr. 200 000.

«Anlegg under utførelse» omfatter prosjekter som ikke er avsluttet pr. 31.12.97. Overføring til ferdige avskrivbare anlegg gjøres for investeringsprosjekter når anlegget mv. blir tatt i bruk.

Note 1 - Kasse, bank og postgiro

Av den likvide beholdning på kr. 275,1 mill., er kr. 38,2 mill. skattetrekk fra de ansatte, plassert på egen konto. Av konsernets likvide beholdning på kr. 281,3 mill, er kr. 38,4 mill. sperret på konto for skattetrekk.

Note 2 - Kortsiktige plasseringer

Ved utgangen av året hadde NRK AS kr. 238,4 mill. plassert i sertifikater og obligasjoner inkludert påløpte renter. Sertifikater og obligasjoner er bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordelingen på de ulike typer papirer var slik:
(Beløp i hele 1 000)

	1997	1996
Obligasjoner	77.844	0
Sertifikater	160.587	285.697
Særinnskudd	0	80.000
Sum	238.431	365.697

Note 3 - Kundefordringer

Kundefordringene på kr. 168 mill. fordeler seg slik:
(Beløp i hele 1000)

	Morselskap		Konsern
	1997	1996	1997
Utestående lisenskrav	173.436	172.162	173.436
Avsatt tap på krav lisens	-43.500	-43.500	-43.500
Øvrige kundefordringer	39.152	39.930	41.556
Avs. tap øvr. kundefordringer	-1.000	-3.000	-1.000
Sum Kundefordringer	168.088	165.592	170.492

Årets kostnadsførte «Tap på fordringer» er kr. 45,2 mill. fordelt på kr. 41,9 mill. på lisenskrav og kr. 3,3 mill. på øvrige kundefordringer. Da årets avsetninger er redusert i forhold til fjoråret er det realiserte tapet totalt kr. 47,2 mill.

Note 4 - Fordring på Norkring AS

I forbindelse med etablering av Norkring AS i 1996 ble det inngått avtale om lån til selskapet med avdragstid på 10 år. Restsaldo pr. 31.12.97 var kr. 293,6 mill. Lånet skal forrentes med gj.sn. 7 pst. p.a., dog slik at renten er regulerbar i intervallet +/-3 pst. avhengig av låntakers egenkapitalrentabilitet. For 1997 ga lånet en avkastning på 8 pst..

Note 5 - Andre fordringer

Andre fordringer består av forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter. Under denne post er blant annet ført opp forskuddsbetalte kostnader knyttet til større idrettsarrangementer, fremmedproduksjoner og egenproduserte programmer som har sendeflate kommende år eller eventuelt senere år. Dette gjelder blant annet kostnader knyttet til OL i Nagano 98 og fotball-VM i Frankrike 98. Av dette er kr. 44,0 mill. klassifisert som kortsiktige under regnskapslinjen «Andre fordringer» sammen med øvrige tidsavgrensingsposter.

I tillegg er kr. 6,9 mill. av forskuddsbetalte kostnader knyttet til produserte programmer som har sendetid over et år fram i tid klassifisert som langsiktige fordringer. Denne posten på kr. 6,9 mill. er oppført som «Andre fordringer» under anleggsmidler sammen med kr. 24,6 mill. som er forskuddsbetalt pensjonspremie knyttet til den sikrede pensjonsordning i Gjensidige jfr. note 11.

Note 6 - Beholdninger

Posten «Beholdninger» på kr. 100,3 mill. fordeler seg slik:
(Beløp i hele 1000)

	morselskap		konsern	
	1997	1996	1997	
Innkjøpte - ikke viste filmer	86.004	79.978	86.004	
Teknisk materiell	14.328	15.964	14.345	
Sum	100.332	95.942	100.349	

Verdien av «Innkjøpte - ikke viste filmer» og «Teknisk materiell», er bokført til anskaffelseskost, med fradrag av ev. ukurans.

Note 7 - Langsiktige plasseringer

NRKs langsiktige plasseringer består av aksjer, andeler og obligasjoner. Posten på kr. 208,3 mill. fordeler seg slik:

			1997	1996
Aksjer	Antall	Pålydende	(beløp i hele 1000)	
Norsk Telegrambyrå	2690	1.050	2.825	2.825
Marienlyst Garasjer	24	160	4	4
Bøndenes hus Trondheim	100	100	0	5
Nett nytt AS	200	100	20	0
Norkring AS	2016	1.000	201.600	201.600
Andeler				
Sameie Storgt. Bodø	38		2.293	2.293
Div. andeler i boligbyggelag			612	612
Div. mindre andeler i kraftlag			28	28
Obligasjoner				
De Norske Bykredittforeninger			620	624
Marienlyst Garasjer			299	299
Sum			208.301	208.290
I tillegg eier datterselskapet noen mindre aksjeposter			300	
Sum konsern			208.601	

Note 8 - Aksjer i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper er aksjer i det heleide datterselskapet NRK Aktivum AS. Aksjeposten er oppført til kostpris kr. 10 mill. og består av 1000 aksjer til pålydende kr. 1000.

Note 9 - Anlegg, bygninger og transportmidler

NRK gikk over til lineær avskrivning i 1993. Avskrivningstakten på tidligere anskaffelser innenfor gruppen «Programteknisk inventar og teknisk utstyr» har i ettertid vist seg å være for høy ut fra en vurdering av utstyrets levetid. Da hoveddelen av utstyr anskaffet før 1993 fortsatt er i bruk, er avskrivningstiden derfor forlenget med 2 år. Effekten av dette er at avskrivningene for 1997 er redusert med kr. 25,8 mill.

Tabellen nedenfor viser tilgang/investeringer i de ulike grupper av faste anlegg og transportmidler.
(Beløp i hele 1000)

	Morselskap		Konsern	
	Bygninger	Inventar, utstyr og transportmidler	Inventar, utstyr og transportmidler	Sum
Anskaffelseskost 1.1.97	965.793	1.491.032	0	2.456.825
Tilgang 1997	57.023	193.067	303	250.393
Avgang 1997		3.939	0	3.939
Akkumulert avskrivninger 1.1.97	508.397	1.110.905	0	1.619.302
Årets ordinære avskrivninger	38.174	136.155	47	174.377
Bokført verdi 31.12.97	476.245	433.100	256	909.601

Avskrivninger for 1997 er foretatt med kr. 174,3 mill. Anleggsmidlene avskrives lineært i henhold til følgende tabell:

Bygninger:	
Egne driftsanlegg	5 %
Brakker	20 %
Egne boligeiendommer	0 %
Inventar, utstyr og transportmidler:	
Innredning - leide driftsbygninger	10 %
Forvaltningen inventar og teknisk utstyr	20 %
Programteknisk inventar og teknisk utstyr	20 %
Spesialinnredede kjøretøyer	20 %
Transportmidler	20 %

«Anlegg under utførelse» er prosjekter som ikke var avsluttet ved årets slutt. Disse representerte ved utgangen av 1997 en verdi på kr. 81,6 mill.

Note 10 - Annen kortsiktig gjeld

Posten «Annen kortsiktig gjeld» fordeler seg slik:
(Beløp i hele 1000)

	Morselskap	Konsern	
	1997	1996	1997
Forskuddsbetalt kringkastingsavgift	412.785	392.114	412.785
Påløpte kostnader	28.255	37.946	28.255
Annen kortsiktig gjeld	36.177	16.452	36.661
Sum	477.217	446.512	478.701

Note 11 - Pensjonsforpliktelser

NRK AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i konsernet i forsikringselskapet Gjensidige (Sikret ordning). Pensjonsordningen omfatter 3 402 ansatte og 210 pensjonister pr. 31.12.97.

Pensjonsordningen er regnskapsmessig behandlet som en ytelsesplan, slik denne er definert i «Foreløpig Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader». I henhold til denne regnskapsstandarden skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan. Ved verdsettelsen av pensjonsmidlene benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdien korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over påløpt pensjonsforpliktelse. Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av livsforsikringsselskapet basert på informasjon fra NRK AS.

Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Diskonteringsrente	7,00%
Forventet avkastning	7,00%
Lønnsøkning	3,30%
G-regulering	3,30%
Regulering av løpende pensjon	3,30%
Arbeidsgiveravgift	13,10%

Den sikrede ordningen er overfinansiert med kr. 24,6 mill. pr. 31.12.97 og er regnskapsmessig behandlet som forskuiddsbetalte kostnader. Denne posten er i balansen oppført som «Andre fordringer» under anleggsmidler.

I tillegg til den sikrede ordningen er NRK AS selv ansvarlig for forpliktelser knyttet til pensjonering for ansatte før fylte 67 år (Usikret ordning). I 1996 ble det lagt til grunn at 80 prosent av alle ansatte benytter seg av ordningen. Dette beregningsparameter er gjennom året revurdert og pr. 31.12.97 er beregnet uttakssannsynlighet endret fra 80 prosent til 50 prosent. NRK AS har valgt å inntektsføre hele effekten av estimatendringen i inneværende år.

Fra 1.1.98 er NRK medlem av NAVOs AFP ordning. Gammel førtidspensjonsordning blir for NRK ansatte erstattet med en ny AFP-ordning pluss gavepensjon fra 64 år for enkelte grupper medarbeidere. Samlet pensjonsforpliktelse i den usikrede ordningen er oppført med kr. 223,6 mill. i balansen som langsiktig gjeld. Ordningen omfatter 3 492 ansatte og 53 pensjonister.

Årets pensjonskostnad
(Beløp i hele 1000)

	Sikret ordning		Usikret ordning	
	1997	1996	1997	1996
Pensjonsopptjening	47.065	45.193	42.224	35.721
Rentekostnad	18.476	14.240	8.843	10.323
Avkastning på pensjonsmidler	-20.889	-15.979		
Planendring / gevinst og tap	4.061	0,272	-56.561	-30.671
Netto pensjonskostnad	48.713	43.726	-5.494	15.373

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler:
(Beløp i hele 1000)

	Sikret ordning		Usikret ordning	
	1997	1996	1997	1996
Estimert verdi av pensjonsforpliktelse	-328.034	-261.733	-174.075	-188.486
Estimert verdi av pensjonsmidler	345.567	268.496		
Effekt av arbeidsgiveravgift	2.844	1.963	-23.345	-25.271
Utsatt forpliktelse	4.175	8.223	-26.255	-4.423
Sum netto fordring-forpliktelse	24.551	16.949	-223.675	-218.180

Note 12 - Valutaterminkontrakter

Valutaterminkontrakter er inngått for å begrense valutarisiko ved fremtidig kjøp av programmer i utenlandsk valuta.

Pr. 31.12.97 er inngått avtaler i følgende valutaer med angitte beløp:
(Beløp i hele 1000)

USD	2.002
CHF	114
GBP	148

Note 13 - Andre forpliktelser

NRK AS har inngått leasingavtaler med K-finans AS i forbindelse med anskaffelser av transportmidler og installasjon av storkjøkkenutstyr på Marienlyst.

Tabellen nedenfor viser avtaleperiode, årlig leie og gjenstående leietid for de ulike investeringsgrupper.

(Beløp i hele 1000)

	Avtaleperiode	Årlig leie påløpt 97	Gjenstående leieperiode
Transportmidler	3-5 år	2.723	1-5 år
Inventar og programteknisk utstyr	3-5 år	406	1-5 år
Sum årlig leie		3.129	

Fra 1998 er det i tillegg inngått leiekontrakter med årlig leie på kr. 14,6 mill. for bygninger og boliger.

Revisjonsberetning for 1997

Til Generalforsamlingen i Norsk rikskringkasting AS

REVISJONSBERETNING FOR 1997

Vi har revidert årsoppgjøret for Norsk rikskringkasting AS for 1997 som viser et årsunderskudd på kr 141 657 000 for morselskapet og et årsunderskudd på kr 145 872 000 for konsernet. Årsoppgjøret, som består av årsberetning, resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse, noter og konsern-oppgjør, er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør.

Vår oppgave er å granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandlingen av dets anliggender for øvrig.

Vi har utført revisjonen i henhold til gjeldende lover, forskrifter og god revisjonsskikk. Vi har gjennomført de revisjonshandlinger som vi har ansett nødvendige for å bekrefte at årsoppgjøret ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. Vi har kontrollert utvalgte deler av grunnlagsmaterialet som underbygger regnskapspostene og vurdert de benyttede regnskapsprinsipper, de skjønnsmessige vurderinger som er foretatt av ledelsen, samt innhold og presentasjon av årsoppgjøret. I den grad det følger av god revisjonsskikk har vi gjennomgått selskapets formuesforvaltning og interne kontroll.

Dekning av årsunderskuddet fra fri egenkapital tilfredsstiller de krav aksjeloven stiller.

Etter vår mening er årsoppgjøret gjort opp i samsvar med aksjelovens bestemmelser og gir et forsvarlig uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling pr. 31. desember 1997 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapssikk.

Oslo, 27. mai 1998

Price Waterhouse a.s.



Ole Henrik Løland
Statsautorisert revisor

NRKs virksomhet 1997

NRK har i 1997 vært sterkt preget av den raske teknologiske utvikling og behovet for programmessige, organisatoriske og forretningsmessige tilpasninger; med det mål for øyet å videreutvikle bedriften som en sterk, lisensfinansiert allmennkringkaster. Dette første hele året som aksjeselskap har hatt avgjørende betydning for NRKs evne og mulighet til å møte nye utfordringer, og i praksis vist hvor viktig og riktig beslutningen om en ny selskapsform var.

Bedriften har opprettholdt posisjonen som klar markedsleder og sitt gode omdømme hos lyttere og seere. Undersøkelser viser at programtilbudet oppfattes som godt og variert, og NRK står særlig sterkt når det gjelder nyhets- og informasjonsformidling. NRK har møtt et sterkt økende medietilbud og en skjerpet konkurranse situasjon offensivt ved å vektlegge programmer som underbygger profilen som allmennkringkaster. Satsingen har gitt programmer med bredde og variasjon som har appellert til brede seergrupper, samtidig som interessen til smalere grupper er ivaretatt. NRK har sett det som viktig å gi plass for det eksperimentelle, særlig fordi ingen av konkurrentene har hatt kompetanse, kreativitet eller mot til å ivareta denne oppgaven.

Programmessig var 1997 preget av to store begivenheter: ski-VM i Trondheim og Stortingsvalget. I forbindelse med valget skjedde en viktig nyutvikling i NRKs produkt ved at Internett ble tatt i bruk. Tilbudet bestod dels av stoff om norsk valghistorie, om valgdeltakelse og stemmerett og dels av interaktive sider. Her hadde publikum mulighet til å stille spørsmål til de politiske ledere. I perioden 4. august til 21. september ble det registrert vel 860 000 oppslag. NRKs nettsider hadde besøk fra 60 land utenom Norge, de fleste fra USA.

Av helt nye programtiltak var etableringen av Alltid Nyheter det viktigste. Kanalen sender 24 timer i døgnet og er en forsøkskanal i forbindelse med den digitale utvikling. En annen viktig programmessig endring var at høsten 1997 ble sendetiden for de regionale fjernsynssendinger utvidet fra 15 til 28 minutter på ukens fem første dager. Dette har gitt et meget oppmuntrende resultat når det gjelder seeroppslutning.

Internt i bedriften ble det lagt ned betydelig arbeid med å tilpasse, utvikle og styrke organisasjonen til en ny tid. Det ble bl.a. besluttet å opprette en ressursdivisjon som omfatter det totale produksjonsapparat og interne tjenester. Det forutsettes en betydelig kostnadseffektivisering. For å skape en mest mulig slagkraftig nyhetstjeneste ble det også vedtatt å samle radioens og fjernsynets nyhetsavdelinger i Oslo med distriktkontorene i en ny divisjon. I tillegg er det foretatt en omorganisering for å styrke det strategiske arbeidet i NRK.

Økonomisk var 1997 et vanskelig år for NRK. Årets resultat viser et underskudd på nær 142 mill. kroner. Årene 1996 og 1997 har vært sett i sammenheng økonomisk. Av underskuddet må 74 mill. ses i forhold til overskuddet i 1996, slik at den reelle svekkelse av disposisjonsfondet over to år følgelig blir 68 mill. kroner. Årets underskudd skyldes først og fremst videre oppbygging av det regionale fjernsynstilbudet, helårsdrift av NRK2 og etablering av den nye digitale radiokanalen - Alltid Nyheter.

I forhold til omverdenen står NRK overfor to meget viktige utfordringer: Den ene er å få politisk gjennomslag for at en helt ny medievirkelighet forutsetter andre rammevilkår enn de som var tilstrekkelige under andre konkurranseforhold. NRK må derfor gis anledning til å delta i forretningsvirksomhet på lik linje med andre aktører i mediemarkedet. Det betyr bl.a. at NRK må kunne inngå allianser med andre selskaper som er engasjert i distribusjon av radio, fjernsyn og andre elektroniske tjenester. En av de alvorligste trusler som kan svekke NRKs evne til å fylle allmennkringkastingskravet, er at artister, manusforfattere, produsenter o.a. vil søke til de medieaktører som kan tilby en mer attraktiv spredning av deres produkter gjennom flere formater og distribusjonskanaler. Det er derfor både nødvendig og naturlig at NRK deltar i arbeidet med å utvikle kommersielt lønnsomme produkter og tjenester. All slik virksomhet forutsettes organisert i et eget datterselskap for å ha et klart skille til den lisensfinansierte aktivitet. Den viktigste begrunnelse for å gi NRK slike muligheter, er at dette vil være det mest effektive vern for å trygge institusjonens kjernevirksomhet.

Den andre utfordringen ligger i å få forståelse for dimensjonen og betydningen av overgangen til digital teknologi. Hvis det er et uttalt mål for våre eiere at landet fortsatt skal ha en sterk og konkurransedyktig allmennkringkaster, må NRK settes i stand til å henge med i den rivende utvikling som nå skjer. I motsatt fall vil kapitalsterke, internasjonale aktører - med et helt annet kulturpolitisk syn og siktemål enn NRK, få et forsprang det senere vil bli umulig å ta igjen. NRK er innstilt på å møte denne utfordringen og være drivkraften for å sikre et kvalitetsmessig og variert innhold, i takt med de muligheter økt distribusjonskapasitet gir. Hovedproblemet er først og fremst av økonomisk art, fordi det i en lang overgangsperiode vil være behov for parallell distribusjon av radio- og TV-programmer både i analog og digital form.

Etter NRKs mening er det helt urealistisk å forutsette at lisensavgiften kan økes til et nivå hvor de samlede distribusjonskostnadene kan dekkes inn. Derfor har NRK funnet det nødvendig å be om ekstraordinær finansiering av de kostnader digitaliseringen medfører.

Programresultater

I likhet med tidligere år har NRK utarbeidet et omfattende allmennkringkasterregnskap. Her gjennomgås mål for programvirksomheten i 1997 sammenholdt med oppnådde resultater, samt analyser av oppslutning og markedsandeler for hovedaktørene i det norske mediebildet. For mer detaljerte opplysninger henvises det derfor til dette dokument.

Fjernsynet

Fjernsynet har i 1997 møtt sterkere konkurranse enn noen gang tidligere. Hovedutfordringen har vært å møte denne konkurransen innenfor de gitte økonomiske og programmessige rammebetingelser.

Fjernsynet står fortsatt sterkt i helgene, samt i prime time (1900-2300), sett på ukebasis. Både Barne-TV og de regionale sendinger før Dagsrevyen scorer høyt. Det er en gledelig tendens at NRKs markedsandel synes å ha stabilisert seg gjennom året. Samlet markedsandel for NRK var 43 prosent (NRK1 41 prosent og NRK2 2 prosent), mot 44 prosent i 1996. TV2 hadde til sammenligning 31 prosent mot 32 prosent i 1996. TVN økte med et drøyt prosentpoeng til 8 prosent, og TV3 økte noe til 7 prosent.

NRK Fjernsynet sendte 5753 timer, en økning på 19 prosent eller ca. 900 timer fra 1996. NRK1 hadde 3108 timer førstegangssendinger og 796 timer reprise. NRK2 hadde 1457 timer førstegangssendinger og 392 timer reprise. Økningen i det totale antall sendetimer viser en betydelig effektivisering. Egenproduksjonen utgjorde 51 prosent mot 52 prosent i 1996. Uavhengige norske produsenter sto for 196 timer mot 212 timer i 1996. Distriktskontorene produserte 416 timer til rikskanalene.

Avviklingen av VM på ski i Trondheim var et av Fjernsynets største prosjekter i 1997. Som vertskringkaster befestet Fjernsynet sitt renommé fra OL på Lillehammer, og mottok en internasjonal pris for beste sportsproduksjon.

Den NRK-produserte filmen Søndagsengler ble nominert til Oscar i klassen beste utenlandske film, uten å nå opp i selve finalen.

Fjernsynet avviklet Innsamlingsaksjonen i 1997. Inntektene gikk til Den norske kreftforening som kunne notere ny innsamlingsrekord med nær 150 millioner kroner. Aksjonen ble en stortilt opplysningskampanje, basert på solid journalistisk håndverk om denne alvorlige folkesykdommen.

På nyhetssiden var høsten 1997 en særdeles hektisk periode med bl.a. gruveulykken i Barentsburg, helikopterulykken på Norne-feltet, prinsesse Dianas død og Stortingsvalget. Ved hendelser av slikt omfang og karakter viser undersøkelser nok en gang at seerne samler seg om NRK.

NRK2 har videreført sitt oppdrag i tråd med målet om å være et godt alternativ for unge voksne til de kommersielle kanaler. Programmer som Nyhetstimen, Norge i dag og Absolutt har etablert seg som attraktive tilbud. I NRK2s univers har kanalen etter hvert funnet et kjernepublikum på sen kveldstid hverdager.

Tekst-TV

Tekst-TV befestet sin stilling som en viktig nyhets- og informasjonskanal. 82 prosent av norske husstander har tilgang til Tekst-TV, og over en million seere bruker daglig NRK Tekst-TV.

Nyheter og sport er fortsatt førstevalg, men stadig flere søker også informasjon om fjernsynsprogrammene.

Teksting av programmer for hørselshemmede foregår via Tekst-TV, hvor det også informeres om hvilke programmer som til enhver tid blir tekstet. Nyhetstilbudet via internettssidene er også blitt svært godt mottatt, noe som viser at tekstbaserte nyheter og informasjon blir stadig viktigere.

Radioen

Begynnende digitalisering av radioen er det aller viktigste som skjedde i 1997. Digitaliseringen utgjør den største forbedringen av radiomediet siden radioen ble oppfunnet. Digital Audio Broadcasting (DAB) vil få store konsekvenser både for produksjonsmåter, programtilbud, distribusjon og mottaking. I løpet av 1998 kommer trolig de første forbrukermottakerne i vanlig salg.

NRK er kommet langt i forberedelsene, også i internasjonal sammenheng. Stadig mer av produksjonen har blitt rasjonalisert og digitalisert, digitaliseringen av arkivene har begynt og NRK var først i verden med heldigitale radiokanaler.

I april 1997 startet NRK Alltid Nyheter sine sendinger. Kanalen er en 24 timers nyhetskanal og et ledd i NRKs prøvesendinger med digital radio. Sendingene går også på FM-nettet i de største byene. Kanalen er først og fremst en såkalt synergikanal, hvor medarbeiderne lager sendinger som består av allerede eksisterende nyhetsproduksjon i radio og fjernsyn. Stoffet hentes inn gjennom digitale «sugerør», for så å bli skreddersydd elektronisk og presentert i sin nye sammenheng.

NRK P1 - Norgeskanalen - er den populære voksenradioen som favner vidt. I sentral sendetid på hverdager er det fem og en halv time med distriktssendinger fra de 17 distriktskontorene. Hele ni av ti P1-lyttere lytter også på distriktssendingene. Kanalen er med sin norskandel på 40 prosent den radiokanalen som sender mest norsk musikk.

NRK P2 - Kulturkanalen - er kanalen for kunnskapsformidling, fordypning, utfordring, nyoppdagelse - og for dyrking av spesielle interesser. Musikken i P2 er variert, med hovedvekt på klassisk musikk, all verdens folkemusikk og jazz. P2 sender også barneprogrammer og programmer på samisk. P2 ønsker ikke bare å formidle norsk kunst og kultur, men har i 1997 ønsket å satse enda mer på selv å skape kunst og kultur, ikke minst gjennom oppføringer av nye norske musikkverk og ny norsk dramatik. I de siste årene er det satset spesielt på Kringkastingsorkestret. P2 har de siste årene hentet hjem flere prestisjetunge internasjonale priser enn noen annen radiokanal i Europa. Prisdrysset fortsatte i 1997, med bl.a. to førstepriser for dokumentarer i Prix Europa og en i Prix Italia.

NRK Petre - ungdomskanalen - har lyktes med sin oppgave om å bringe ungdommen tilbake til NRK. Kanalen grunnfjell er musikk og intelligent, humorfylt verbalitet. Petre driver aktivt talentspeiderarbeid og produserer egne musikkopptak i stort omfang, spesielt med norske grupper. Kanalen sender blant annet spesialnyheter for ungdom, kulturprogrammer, musikkjournalistiske programmer og barneprogrammer for 10-14 åringene (NRQ Radio).

NRK Alltid Klassisk sender klassisk musikk 24 timer i døgnet, bare avbrutt av Dagsnytt. Samsending med P2 når P2 sender klassisk musikk. Sendingene går på FM-nettet i Oslo og Bergen, i tillegg til digitalt.

NRK Utenlandssendingen sender på kortbølge til nordmenn i utlandet og kan se tilbake på 50 års virksomhet. Fra mars 1998 kan sendingen også bli å høre på internett.

NRK Europakanalen er først og fremst et mellombølgetilbud til de nære havområder utenfor Norskekysten, men kan også tas inn over store deler av Nord-Europa. Programtilbudet er en miks av det beste fra P1, P2, Petre og Utenlandssendingen. Fra februar 1998 vil sendingen også bli tilgjengelig på satellitt via NRK International.

NRK Radio hadde en stabil markedsandel på i underkant av 60 prosent i 1997, P4 ca. 30 prosent og nærradioene 10 prosent.

P1 er den klart største radiokanalen i Norge med en daglig oppslutning på 1,4 millioner lyttere. P1 har med sine 37 prosent i daglig oppslutning en meget sterk posisjon, også i internasjonal sammenheng.

P2 hadde på gjennomsnittsdagen 190 000 lyttere (samme som året før), Petre 420 000 (svak nedgang), P4 950 000 (svak oppgang) og alle nærradioene hadde tilsammen 420 000 lyttere, det samme som året før.

NRKs tre basiskanaler hadde i likhet med 1996 en samlet sendetid på ca. 22 700 timer.

Distriktssendingene

Mens radiovirksomheten ved distriktskontorene i hovedsak var den samme i 1997 som året før, ble de daglige fjernsynssendinger utvidet fra 13 til 28 minutter og sendes fra kl. 18.30. Disse sendingene har allerede passert TV2s nyhetssending på samme tidspunkt i seeropplutning. Det er i løpet av året utviklet flere samarbeidsprosjekt mellom distriktskontorene og sentrale redaksjoner, blant annet produksjon av aktuelle dokumentarprogrammer.

Norge i dag har i løpet av 1997 blitt den mest populære programposten i NRK2. *Norge i dag* er et aktualitetsmagasin på 20 minutter med repriseinnslag fra de 9 regionale sendingene som formidles på NRK1 kl. 18.30 på hverdager.

Distriktskontorene har produsert 416 timer for fjernsynets rikskanaler og 560 timer regionale sendinger. Regionalt var det en sterk økning på 186 timer. Til rikssendingene i radio ble det produsert 663 timer og til regionale sendinger 23 103 timer.

I 1997 ble også Møre og Romsdal og Sørlandet skilt ut som egne fjernsynsregioner, slik at NRK nå har 9 slike regioner. Det er meningen at Nordland og Østfold skal skilles ut i 1999.

I forbindelse med Stortingsvalget hadde alle distriktskontorene egne valgssendinger i både radio og fjernsyn. Form og volum varierte, men det ble gitt en fyldig dekning av valgkampen i alle fylker. I forbindelse med valget etablerte flere distriktskontorer forholdsvis fyldige valgtjenester på internett. Disse var populære blant publikum, og spesielt skolene hadde nytte av disse.

Mange distriktskontorer etablerte og videreutviklet sine interaktive tilbud i løpet av 1997. Det ble i løpet av året mulig å høre og lese distriktssnyheter fra flere fylker på internett.

Teknologisk ble 1997 en videreføring av den digitalisering som har pågått på distriktskontorene i flere år. Overgang til harddiskbasert redigering i radio ble omtrent fullført i 1997. I løpet av året har også lokalkontorene fått slikt utstyr. Det betyr at det er mulig å avvikle distriktssendingene også fra disse kontorene.

Sámi Radio

Utredningen om fellesnordisk samisk radiokanal ble overlevert kringkastingssjefene i YLE, SR og NRK, som har fattet prinsippvedtak om oppstart av kanalen innen år 2005. Sameradiosjefene utreder videre en fremtidig styrking av fjernsynssamarbeidet.

Produksjon av nyhetsinnslag til Nordnytt/Dagsrevyen har økt med hele 18,6 prosent, og sendetiden er utvidet med egne sendinger for undervisnings- og språkrøktprogrammer. Nytt lokalkontor på Evenskjer i Skånland kommune er etablert, noe som vil bedre nyhetsdekningen i Troms.

Radioen hadde en sendetid på 1359 timer, hvorav produksjon for rikssendingene var 134 timer.

Totalt ble det produsert 34 timer samiske fjernsynssendinger, hvorav 10 timer barneprogrammer. Det var egne sendinger fra Sametingsvalget både i radio og fjernsyn, og det ble sendt direkte fra åpningen

av det 3. Sametinget. Ifølge Gallups undersøkelse fra desember 1997, mener 64 prosent av Sámi Radios lyttere og seere at NRKs totale tilbud til samer er blitt bedre de senere år. 69 prosent er tilfreds med kanalens radiotilbud, og over 50 prosent mener NRK gir best informasjon om samiske forhold. Dette er en økning på 11 prosent i forhold til tilsvarende undersøkelse i 1994.

Innvandrerprogram

Fram til september 1997 hadde P2 på alle hverdager sendinger på urdu, tyrkisk og vietnamesisk med tilsammen 28 timer. Ressursene ble flyttet til Fjernsynet som igangsatte et multikulturelt fjernsynsprogram, Migrapolis - om møtet mellom kulturer i Norge. For 1998 planlegges nyhetssendinger i fjernsynet på urdu, vietnamesisk, bosnisk og somali.

Distriktskontoret i Troms sender hver onsdag i P2 12 minutter på finsk til landets eldste innvandringsgruppe, finnene.

NRK Interaktiv

Interaktiv valgtjeneste, lysbilde-TV og nettradio er stikkord for de viktigste nyvinninger i 1997.

Valgkampen og Stortingsvalget ble for første gang dekket på Internett. Valgnettet rommet dagsaktuelle nyheter fra radio, fjernsyn og Tekst-TV, kulturkommentarer i tekst og tegninger, publikumsutspøringer av partilederne og søkbar resultattjeneste. Nyvinningen er et godt eksempel på hvordan interaktive medier kan benyttes som støtte og stimulans for demokratiske prosesser.

Lyd og bilde gjør seg stadig mer gjeldende på nettet, og under ski-VM overførte NRK Interaktiv i samarbeid med Interpost TV-lyden og bildeoppdatering. Radiokanalen Alltid Nyheter ble lagt ut som 24-timers direktesendt nettradio, tilgjengelig verden over. Begge tjenestene vakte stor interesse, særlig blant utenlandsnordmenn.

Målform

Det er i 1997 kun registrert små endringer hva angår språkbruk i sendingene, og målet om 25 prosent nynorsk er ikke nådd. Petre kommer nærmest med sine 24 prosent. For de øvrige kanalene er tallene: NRK1 15%, NRK2 11% (-1), P1 21% og P2 18% (+1).

Sponsing

Forskrift om sponning av 19. april 1991 ble opphevet og erstattet med regler i kapittel 3 i den nye fellesforskriften til Kringkastingsloven av 28. februar 1997. Når NRK har valgt å benytte seg av den adgang til ekstern finansiering Kringkastingsloven hjemler, er det først og fremst av redaksjonelle og konkurransemessige hensyn. Dette har ikke ført til noen endringer i NRKs holdninger og praksis på dette området. Innenfor det eksisterende regelverk og marked fører NRK en restriktiv og bevisst politikk, der sponning i hovedsak begrenses til områdene sport og større kulturevenementer.

Uten sponseinntekter ville NRK ikke vært i stand til å møte en stadig stigende kostnadsspiral knyttet til sportsrettigheter og sportsproduksjon. Alternativet ville i så fall vært å kutte ned på annen viktig virksomhet knyttet til allmennkringkasteroppdraget. Videre ville NRK vært avskåret fra å kjøpe inn mye av det som i dag produseres av lokale, frittstående film- og fjernsynsprodusenter rundt i landet, der bransjen er helt avhengig av privat eller offentlig støtte.

NRK har igjen påpekt overfor Kulturdepartementet de problemer og den usikkerhet som skapes ved at forskrifter og føringer er lite presise og spredt i forskjellige dokumenter med ulik formell status. NRK har med tilfredshet notert at departementet nå erkjenner behovet for en opprydding, og bebudet snarlig revisjon av regelverket.

NRK er spesielt opptatt av at klarhet i forbindelse med sponning ikke skal kunne reise tvil om institusjonens journalistiske integritet og redaksjonelle uavhengighet. Det er derfor blitt innskjerpet overfor eksterne samarbeidspartnere at de samme strenge kriterier for aksept av ekstern finansiering må gjelde for de programmer de lager på oppdrag av NRK, som for NRKs egne produksjoner. Internt

blir regelverk og praksis drøftet fortløpende i relevante fora og tatt opp til drøfting i Kringkastingsråd og styre. Praktiseringen av sponserreglementet står også sentralt i et løpende etikkprosjekt, der en rekke arbeidsgrupper tar for seg ulike etiske problemstillinger knyttet til programvirksomheten. Resultatet av de interne tiltak er at antall saker der Medieforvaltningen har funnet grunn til å gripe inn overfor NRK, i løpet av 1997 er redusert til et fåtall tilfeller.

Totale sponseinntekter i 1997 var 26,6 mill. kroner, eller 1,0 prosent av brutto omsetning. Offentlig og privat sponning utgjorde henholdsvis 8,1 mill. og 18,5 mill. kroner.

Allianser og samarbeid

NRK har sammen med de andre nordiske allmennkringkasterne utfordret de nordiske teleselskapene til å samarbeide om en åpen og felles teknologi for digital-TV. Det er dannet et samarbeidsorgan - NorDig - som har som målsetting å utarbeide standarder for set-top-bokser og den software som er nødvendig for å motta programmer og nyttiggjøre seg de nye tjenestene. NorDig ble dannet høsten 1997, og alle de nordiske allmennkringkasterne og de nordiske teleselskapene deltar.

Gjennom hele 1997 har det vært bred kontakt med ulike deler av Telenor med sikte på å skape grunnlag for en strategisk allianse. Sammen med Telenor Mobil har NRK etablert Alltid Nyheter som et telefontilbud. Ved å ringe 915 00 024 kan man enten få sist oppdaterte nyhetsbulletin, eller følge sendingene direkte. Tilbakemeldinger viser at dette er et populært tilbud, særlig for utenlandsnordmenn og forretningsreisende.

Det har også vært et samarbeid med TV2 med sikte på å finne frem til løsninger for elektronisk programguide og kundeadministrasjon i den digitale verden. Konkrete resultater ble ikke nådd i løpet av 1997, men bestrebelsene på å finne løsninger fortsetter. Den sterke veksten i antall kanaler og mangelen på gode programmer har presset opp prisene; særlig på sportssendinger - men også på innkjøp av TV-fiksjon og nyhetsstoff. NRKs mottrekk til den økte konkurranse og kostnadsvekst har vært allianser og samarbeid med andre aktører. I april undertegnet f.eks. TV2 og NRK en fireårs kontrakt med Norges Fotballforbund for perioden 1998-2001, i tillegg til en generell avtale kanalene imellom om deling av senderrettighetene til kommende store sportsarrangementer.

I løpet av 1997 ble det også inngått avtaler med NTB med langsiktige perspektiv. NRK undertegnet en femårsavtale for mottak av nyhetstjenesten. Man inngikk også en avtale om distribusjon av foto og programomtaler samt administrasjon av NRKs fototjeneste og arkiv. Videre har partene etablert Nett-nytt, som selger nyheter til nærradioenes eget selskap P5. Forløpig benytter mer enn 60 nærradioer seg av tilbudet.

Nordvisjonssamarbeidet utvikler seg fortsatt i positiv retning, selv om gratis utveksling i stor grad bare omfatter faktaområdet, fordi programmer med eksterne rettighetshavere må selges kommersielt. Til gjengjeld har det vært en betydelig økning i utvekslingen av dokumentar i 1997. Våre naboland sendte 54 timer fra NRK, mot 46 timer i 1996. Av i alt 139 programmer var hele 94 produsert av NRKs distriktskontorer. Også ungdomsprogrammer kan vise til en pen økning i den nordiske utvekslingen.

I tillegg har prosjektet med nyhetsutveksling mellom de norske offentlige eide fjernsynskanaler vært vellykket. Utvekslingen som har foregått i regi av NRK, vil fortsette.

Når det gjelder EBU-samarbeidet, dreier dette seg stort sett om nyhets- og sportssendinger samt musikk. Her er det særlig Nyttårskonserten fra Wien og Eurovision Song Contest som er de årlige begivenheter i underholdningssektoren.

Teknologiskiftet

I samarbeid med Telenor og Norkring gjennomførte NRK en analyse av de tekniske og økonomiske forutsetningene for innføring av digital radio og fjernsyn. Analysen tok utgangspunkt i fjernsyn, i og med at DAB var grundig behandlet tidligere, særlig når det gjelder den tekniske og funksjonelle siden.

Utredningen var et underlagsdokument til en senere henvendelse til Kulturdepartementet om NRKs vei fra analog til digital kringkasting. Den tar for seg ulike distribusjonsformer for fjernsyn, og konkluderer med at NRK vil anbefale at man for NRKs del tar sikte på distribusjon via fastnettmatede bakkesendere, mens man for øvrige tilbud distribuerer via et satellittmatet bakkesendernet. Fordelen ved å distribuere via et bakkesendernet er at signalene kan tas imot portabelt og mobilt. Dette kan bli meget viktig når telefon, radio, TV og PC mer eller mindre vil smelte sammen, og hvor det vil være et krav at utstyret kan brukes mobilt og portabelt. Når det gjelder kostnader konkluderer rapporten med at paralleldistribusjon analogt og digitalt for fjernsyn i ti år og for radio i femten år, representerer en ekstra utgift på ca. 1,7 milliarder kroner. For å digitalisere den nasjonale kulturskatt NRKs arkiver representerer, er kostnadene anslått til ca. 200 millioner kroner.

I hoveddokumentet til departementet om teknologiskiftet drøftet NRK hvordan allmennkringkastingen skal kunne klare seg i konkurransen med sterke internasjonale aktører som satser på det nordiske markedet. Det ble videre lagt vekt på fjernsynets rolle m.h.t. hvordan befolkningen skal kunne takle teknologiskiftet. Både økonomiske og tekniske sider ved overgangen kan, uten et samfunnsperspektiv og aktiv deltagelse fra myndighetenes side, komme til å skape nye og dype skiller i samfunnet.

NRK legger også vekt på at man via TV-apparatet vil få tilgang til mange nye tjenester, tjenester som dels bygger opp under og er en del av fjernsynstilbudet, men også andre som handel, banktjenester, etc. Det er for NRK avgjørende at man får anledning til å delta på dette feltet, fordi det både er direkte relatert til NRKs programvirksomhet og oppleves av seerne som en av del av TV-tilbudet, men også som en mulighet for NRK til å skaffe nye inntekter. Det trenger NRK hvis en skal klare å skape det nye og attraktive innholdet som er nødvendig for å hevde seg i den nye konkurranse-situasjonen. Når de analoge sendingene avsluttes, frigjøres frekvenser. Her ligger det fremtidige, nye inntektsmuligheter for myndighetene.

NRKs vurdering er at samfunnet vil være tjent med en hurtig og omfattende overgang til digital teknologi. Spørsmålet er om man skal la de store internasjonale aktørene og markedskreftene styre denne overgangen, og om markedet vil ivareta hensynet til de kulturpolitiske målsettinger som ligger til grunn for at NRK har lisens og TV2 har riksdekkende reklamemonopol.

Forretningsdrift

NRK opprettet datterselskapet NRK Aktivum AS våren 1997. I den etableringsfase selskapet nå har vært igjennom, er det utviklet og forhandlet frem en rekke interessante prosjekter med ulike aktører.

Aktivum har overtatt og videreutviklet virksomheten til Fjernsynets salgskontor, bl.a. utgivelse og salg av CD og video, arkivsalg til andre fjernsynskanaler og ikke minst programsalg til utenlandske kanaler.

Omsetningen i 1997 var i underkant av 10 mill. kroner, med et driftsunderskudd på 4 mill. kroner som følge av kostnadene ved etablering.

Hovedutfordringen har vært utvikling av en strategi- og forretningsplan for selskapet med analyser av mediemarkedet og konkurrenter, identifisering av nye forretningsområder m.v. Betal-TV er et område Aktivum vil satse på, og ved årsskiftet 1997/98 ble et nytt fjernsyns- og radiotilbud til nordmenn i Europa lansert gjennom NRK International. Kanalen skal videreutvikles med sikte på distribusjon til USA.

NRK Aktivum deltok sammen med bl.a. Telenor og TV2 i etableringen av Nordic Shopping Channel, et nytt norsk hjemmehandelstilbud via TV. NRKs generalforsamling besluttet imidlertid at Aktivum ikke kunne delta på eiersiden.

Organisasjonen

Etter omdanningen til aksjeselskap har NRKs styre og administrasjon igangsatt omfattende organisasjonsmessige endringer med sikte på økt produktivitet og reduserte kostnader. Nødvendige omstillinger vil styrke NRKs posisjon og slagkraft i en uoversiktlig og utsatt konkurransesituasjon og sette organisasjonen bedre istand til å møte raskt skiftende omgivelser.

Ressursdivisjonen

Produksjonsressurser og interne tjenester som tidligere var spredd utover i organisasjonen, er nå samlet i én divisjon - NRK Ressurser, for å oppnå kostnadseffektivisering og økt brukerorientering. Ulike enheter som før leverte «gratistjenester», skal nå prise og fakturere disse for klarere å få synliggjort de reelle kostnader forbundet med NRKs drift.

Distrikts- og nyhetsdivisjonen

Etter en grundig utredningsfase og omfattende interne høringer, besluttet styret høsten 1997 å samle nyhetsarbeidet i fjernsyn og radio og virksomheten ved distriktskontorene i en egen Distrikts- og nyhetsdivisjon. Målsettingen er å styrke NRKs sentrale rolle som nyhetsformidler gjennom:

Bedre utnyttelse av de samlede nyhetsressurser
Fortsatt vekst og utvikling av distriktskontorene og de lokale kringkastingsmiljøer
Økt fleksibilitet og mobilitet

Nyetableringen skal ivareta distriktskontorenes viktige rolle som spydspiss for teknologiske og organisatoriske endringer, og etter hvert skal flere oppgaver knyttet til rikssendingene i radio og fjernsyn overføres regionsentralene og distriktskontorene.

Den forventede totale synergieffekt av omleggingen er også avhengig av samlokalisering av nyhetsavdelingene på Marienlyst i et planlagt nybygg.

Personalet

NRK beskjeftiget 3370 årsverk pr. 31.12.97, hvorav 1130 i Fjernsynet (+47), 652 i Radioen (+12), 952 i distriktsdivisjonen (+48), 56 i Sámi radio (+2) og 580 i de sentrale fellestjenestene (-15). Den positive utviklingen i forholdet antall ansatte i produksjon og staber forventes å fortsette i 1998.

Høsten 1997 ble det tilsatt personal- og organsiasjonsdirektør i nyopprettet stilling. Handlingsplan for likestilling er fulgt opp, og nye planmål er formulert for 1998.

Ledelsen

Etter de foretatte organisasjonsmessige endringer består kringkastingsledelsen fra 1.1.98 av:

Kringkastingssjef	Einar Førde
Fjernsynsdirektør	Hans-Tore Bjerkaas
Radiodirektør	Tor Fuglevik
Distrikts- og nyhetsdirektør	Tom Berntzen
Sameradiosjef	Nils Johan Heatta
Ressursdirektør	Arild Hellgren
Økonomi- og finansdirektør	Kjersti Nordtveit
Personal- og organisasjonsdir.	Einar Li
Informasjonsdirektør	Hanne Løchstør
Stabssjef	Olav Nilssen

Styret

Styret har i 1997 bestått av: Trygve Ramberg (leder), Vigdis Moe Skarstein (nestleder), Nils Tore Andersen, Lillian Fjellvær, Wenche Folberg, Geir Helljesen, Tove Karoline Knutsen, Odd Nordhaug og Elisabeth Wille.

Kringkastingsrådet

Kringkastingsrådet har i 1997 bestått av: Ellen Moe (leder), Johan Buttedahl (nestleder), Kristin Clemet, Ketil Jarl Halse, Trond Helleland, Esther Kostøl, Aud Kvalbein, Vigdis Ravnøy, Marit Rotnes, Ole K. Sara, Finn-Arne Selfors, Herbjørg Valvåg og Lars Velsand.

Nytt kringkastingsråd for perioden 1998-2001 består av: Ivan Kristoffersen (leder), Johan Buttedahl (nestleder), Kristin Clemet, Laila Dávøy, Inga Ravna Eira, Ketil Jarl Halse, Roy Jacobsen, Trond Jensrud, Nita Kapoor, Kjellbjørg Lunde, Geir Mo, Anne Kathrine Slungård, Lars Velsand og Dag Arthur Aasbø.